

Abdu'l-Bahás brev

til dr. Forel

'Abdu'l-Bahás brev
til dr. Forel

Bahá'í
FORLAG

© 2021 Bahá'í Forlag

Engelsk originaltittel:
'Abdu'l-Bahá's Tablet to Dr. Forel

Den engelske originalen til dette dokumentet
er lastet ned fra Bahá'í Reference Library:
www.bahai.org/library/

Foto© Bahá'í International Community
Omslag: Kragh Designing

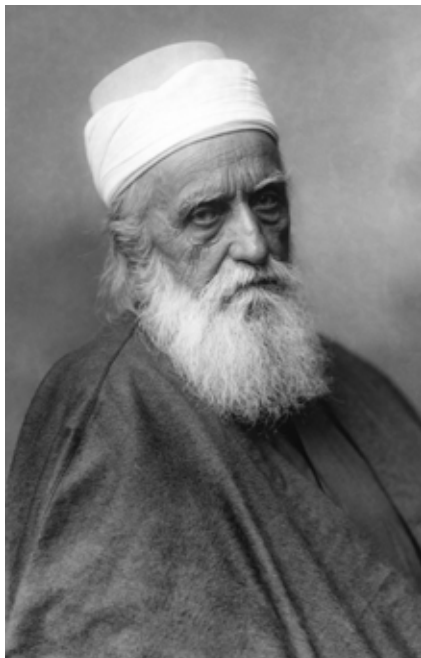
ISBN 978-82-90159-72-1 (trykt)
ISBN 978-82-90159-75-2 (PDF)

Bahá'í Forlag

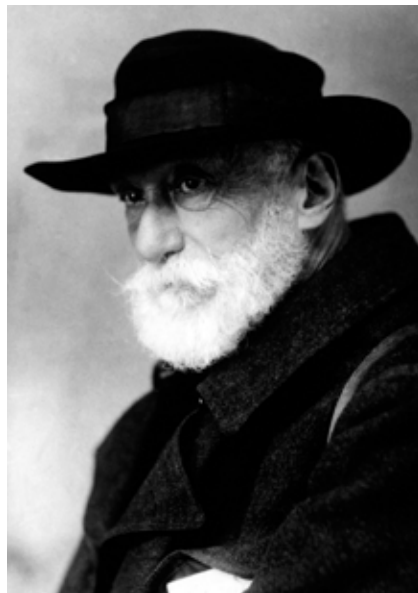
www.bahaiforlag.no

Innhold

'Abdu'l-Bahá's brev til dr. Forel	5
Noter og referanser	27
Artikkel om Auguste Forel	29
Referanser	42

Portrett av 'Abdu'l-Bahá tatt i
Paris, Frankrike, oktober 1911.

Dr. Auguste Forel

*Abdul-Bahás brev
til dr. Forel*

Den persiske originalteksten ble først utgitt i Kairo i 1922.
Den engelske oversettelsen er hentet fra The Bahá'í World,
bind XV, s. 37–43.

* * *

Øærede sannhetselsker! Ditt brev av 28. juli 1921 er mottatt. Innholdet ble hilst med stor glede og tydet på at du, lovet være Gud, enda er ung og søker etter sannhet, at din tenkeevne er sterk og ditt sinns oppdagelser åpenbare.

Mange kopier av brevet som jeg skrev til dr. Fisher¹ er spredt viden om, og alle vet at dette ble åpenbart i året 1910. Foruten dette brev ble det før krigen skrevet mange om samme tema, og henvisninger er også blitt gjort til disse spørsmål i tidsskriftet ved Universitetet i San Francisco hvis dato uten tvil er kjent.² På samme vis har vidtskuende filosofer gitt sin store anerkjennelse av talen som ble holdt ved det samme universitet.³ Et eksemplar av dette tidsskrift vedlegges derfor dette brev. Dine verker er uten tvil svært nyttige, og dersom de blir offentliggjort, ber vi om å få tilsendt et eksemplar av hvert.

Med materialister, hvis tro angående guddommen er blitt forklart, menes ikke filosofer i sin alminnelighet, men derimot den gruppen av kortsynte materialister som bare tilber det som kan sanses, som bare stoler på de fem sanser, og hvis kunnskapskriterium er begrenset til det som kan oppfattes gjennom sansene. Alt som er sansbart er virkelig for dem, mens alt som ikke kommer under sansenes domene, enten er uvirkelig eller tvilsomt. Guddommens eksistens holder de for ytterst tvilsom.

Det er, som du har skrevet, ikke filosofer i sin alminnelighet, men transsynte materialister som er ment. Filosofer som Sokrates, Platon og Aristoteles som trodde på Gud, er virkelig verdige respekt og den høyeste lovprisning, for de har ytt høyt ansette tjenester til menneskeheten. På samme måte respekterer vi de materialistiske, talentfulle og moderate filosofer som har vært til gagn (for menneskeheten).

Vi betrakter kunnskap og visdom som grunnlaget for menneskehetens fremgang og akter og ærer vidtskuende filosofer. Les nøye igjen tidsskriftet fra Universitetet i San Francisco slik at sannheten kan bli åpenbart for deg.

Når det gjelder mentale evner, er de sannelig blant sjelens iboende egenskaper på samme måte som utstrålingen av lys er den essensielle egenskapen ved solen. Solstrålene fornyes, men solen selv er alltid den samme og forandres ikke. Betrakt hvordan menneskets intellekt

utvikler seg og svekkes og noen ganger blir borte, mens sjelen ikke forandres. For at sinnet skal kunne manifestere seg, må menneskekroppen være hel og sunn, og et sunt sinn finnes kun i et sunt legeme, mens sjelen er uavhengig av kroppen. Det er gjennom sjelens kraft at sinnet forstår, forestiller seg noe og har innflytelse, mens sjelen er en kraft som er fri. Sinnet forstår det abstrakte ved hjelp av det konkrete, men sjelen har sine egne manifestasjoner som er uten grenser. Sinnet er begrenset, sjelen ubegrenset. Det er ved hjelp av slike sanser som syn, hørsel, smak, lukt og følesans at sinnet forstår, mens sjelen er fri fra alle formidlingsorganer. Som du bemerker, er sjelen i bevegelse og alltid aktiv enten det er i søvne eller i våken tilstand. Kanskje kan den i en drøm avsløre løsningen på et innfløkt problem som ikke kunne løses i våken tilstand. Videre er sinnet ute av stand til å forstå noe når sansene har sluttet å fungere, og på fosterstadiet og spedbarnsstadiet er evnen til å resonnerer helt fraværende, mens sjelen alltid er inngitt full styrke. Kort sagt gis det mange bevis på at sjelens kraft fremdeles fortsetter å eksistere til tross for tap av forstand. Ånden innehar imidlertid forskjellige grader og trinn.

Angående eksistensen av ånd i mineralet, så er det sikkert at mineraler er inngitt en ånd og liv i henhold til behovene på dette utviklingstrinnet. Denne ukjente hemmelighet er også blitt kjent for materialistene som nå fastholder at alt er inngitt liv, likesom han sier i

Koranen: «Alle ting lever.»

I planteriket er det også vekstkraften, og denne vekstkraften er ånden. I dyreriket er der følelseevnen, men i menneskenes rike, er der en altomfattende kraft. På alle de foregående trinn er forstandens evne fraværende, men sjelen eksisterer der og åpenbarer seg. Følelseevnen forstår ikke sjelen, men sinnets evne til å resonnerer beviser dens eksistens.

På samme måte beviser sinnet eksistensen av en usynlig virkelighet som omslutter alle skapninger. På hvert trinn eksisterer den og åpenbarer seg, men dens vesen ligger utenfor sinnets fatteevne. Mineralriket kan således ikke forstå planterikets vesen eller fullkommenheter. Planteriket forstår ikke dyrerikets vesen, og heller ikke kan dyreriket fatte den menneskelige virkelighets vesen som oppdager og omslutter alle ting.

Dyret er naturens fange og kan ikke overskride dens regler og lover, men i mennesket er der en oppdagelseskraft som overgår naturen, og som behersker og griper inn i dens lover. For eksempel er alle mineraler, planter og dyr fanger av naturen. Solen selv i all sin prakt er så underlagt naturens lover at den ikke har noen selvstendig vilje og ikke kan vike en hårsbredd fra naturlovene. Likså lite kan all annen eksistens, om den tilhører mineral-, plante- eller dyreriket, unnvike naturlovene – de er alle slaver av naturen. Mennesket, derimot, selv om det legemlig er

en fange av naturen, er likevel fritt i sinn og sjel og har herredømmet over naturen.

Tenk etter: I henhold til naturens lov lever og beveger mennesket seg og har sin eksistens på jorden, og likevel griper dets sjel og sinn inn i naturlovene. Likesom fuglen flyr det i luften, med stor hastighet seiler det på havet og som fiskene dykker det ned til havets dyp og oppdager tingene der. Dette er sannelig et alvorlig tap påført naturlovene.

Så også med kraften i elektrisk energi. Denne uregjerlige voldsomme kraften som kan spalte fjell, blir likevel av mennesket bundet i en lyspære! Dette er en åpenbar inngripen i naturlovene. Mennesket oppdager likeledes naturens skjulte hemmeligheter som i samsvar med dennes lover skulle ha forblitt skjulte, og bringer disse fra det usynlige plan til det synlige. Dette er også inngripen i naturlovene. På samme måte oppdager mennesket tingenes iboende egenskaper som er naturens hemmeligheter. Det bringer også frem i lyset begivenheter fra fortiden som er gått i glemmeboken, og forutser ved sin induksjonsevne fremtidige begivenheter som hittil har vært ukjente. Videre er kommunikasjon og oppdagelser begrenset av naturlovene til korte avstander, mens mennesket, gjennom sin indre kraft som oppdager virkeligheten i alle ting, forbinder Østen med Vesten. Dette er også en inngripen i naturlovene. På lignende vis er etter naturlovene alle skygger flyktige, mens mennesket fester dem på en plate – atter et

inngrep i en naturlov. Betenk: Alle vitenskaper, kunstformer, håndverk, oppfinnelser og oppdagelser har en gang vært naturens hemmeligheter og skulle etter naturlovene forbli skjult. Og likevel griper mennesket inn i naturlovene gjennom sin oppdagerevne og overfører disse skjulte hemmeligheter fra det usynlige til det synlige plan. Dette er igjen inngripen i naturlovene.

Kort sagt, denne indre, usynlige evne i mennesket bryter sverdet ut av naturens grep og tildeler den et alvorlig slag. Alle andre skapninger, hvor fremragende de enn måtte være, mangler disse fullkommenheter. Mennesket har viljens og forståelsens evner, naturen har dem ikke. Naturen er bundet, mennesket er fritt. Naturen er uten forstand, mens mennesket forstår. Naturen er uvitende om fortiden, mennesket kjenner den. Naturen forutser ikke fremtiden, men ved hjelp av sin erkjennelsesevne, ser mennesket det som skal komme. Naturen har ingen bevissthet om seg selv, men mennesket kjenner til alle ting.

Hvis noen tror at mennesket bare er en del av naturens verden og at det er inngitt disse fullkommenheter, og at disse kun er manifestasjoner av naturens verden, og at naturen således er skaperen av disse fullkommenheter og ikke er berøvet dem, ville vi svare ham med å si: Delen avhenger av helheten, en del kan ikke besitte fullkommenheter som helheten er berøvet.

Med natur menes de iboende egenskaper og nødvendige relasjoner

som avledes av tingenes virkelighet. Og disse tings virkelighet er, til tross for det største mangfold, likevel nært forbundet med hverandre. For disse forskjellige virkeligheter trengs det en altforenende kraft som forbinder dem alle med hverandre. For eksempel er de forskjellige organer og lemmer, deler og elementer som utgjør menneskekroppen, selv om de er forskjellige, likevel alle forbundet med hverandre av en altforenende kraft som vi kaller den menneskelige sjel, som forårsaker at alt virker i fullkommen harmoni og med absolutt regelmessighet, og som således muliggjør livets fortsettelse. Menneskekroppen er imidlertid fullstendig uvitende om denne altforenende kraft, og likevel fungerer den med regelmessighet og utøver sine funksjoner i henhold til dens vilje.

Det finnes to forskjellige skoler av filosofer. Således trodde Sokrates, den vise, på Guds enhet og på sjelens eksistens etter døden, og da hans mening sto i strid med det de trangsynte menneskene på hans tid mente, ble denne guddommelig vismann forgiftet av dem. Alle guddommelige filosofer og mennesker med visdom og innsikt har, når de betrakter disse talløse skapninger, erkjent at i dette store og uendelige univers finner alle ting sin ende i mineralriket, at ut av mineralriket oppstår planteriket, ut av planteriket dyreriket og ut av dyreriket oppstår menneskets rike. Fullbyrdelsen av dette uendelige univers med all sin storhet og herlighet har vært mennesket selv, som i denne eksistensens

verden sliter og lider en tid med forskjellige lidelser og smerter, og til sist går i oppløsning uten å etterlate seg spor eller frukter. Om det var slik, er det ikke tvil om at dette uendelige univers med alle sine fullkommenheter har endt i bløff og villfarelse uten resultater, uten frukter, uten varighet og uten virkning. Det ville være helt meningsløst. De ble således overbevist om at dette ikke kunne være tilfelle, at dette storslagne verksted med all sin kraft, sin forbløffende prakt og endeløse fullkommenheter, ikke til sist kan mislykkes. At det finnes enda et liv er derfor sikkert, og på samme måte som planteriket er uvitende om menneskets rike, så vet heller ikke vi noe om det store liv som følger etter menneskets jordiske tilværelse. Vår manglende evne til å fatte dette kommende liv er imidlertid ikke et bevis for at det ikke eksisterer. Mineralriket er for eksempel helt ubevisst om menneskets verden og kan ikke fatte den, men uvitenhet om en ting er ikke et bevis på dens ikke-eksistens. Tallrike og avgjørende bevis eksisterer som viser at denne uendelige verden ikke kan ende med menneskets liv.

Og nå angående guddommens innerste vesen: I sannhet er dette på ingen måte bestemt av noe annet enn dens egen natur og kan på ingen måte fattes. For alt hva mennesket kan forestille seg er en virkelighet som har begrensninger og ikke er ubegrenset, den er omsluttet og ikke altomfattende. Den kan fattes av mennesket og beherskes av det. På lignende vis er det sikkert at alle menneskelige forestillinger

er betingede, ikke absolutte, og at de har en mental eksistens, ikke en materiell. Videre er differensiering av stadier i den betingede verden en hindring for forståelse. Hvordan kan da det betingede forestille seg det absoluttes virkelighet? Som tidligere nevnt, er differensieringen av stadiene på det betingede plan et hinder for forståelse. Mineraler, planter og dyr er berøvet menneskets mentale evner som oppdager alle tings virkelighet, men mennesket selv forstår alle stadiene som ligger under det. Ethvert overordnet stadium forstår det som er underordnet og oppdager dets virkelighet, men det som er underordnet, er ubevisst om det som er overordnet, og kan ikke fatte det. Således kan mennesket ikke forestille seg Guds vesen, men gjennom fornuftens gave, gjennom observasjon, gjennom sine intuitive evner og gjennom åpenbaringskraften i sin tro, kan det tro på Gud og oppdage hans nådegaver. Det kommer til den erkjennelse at til tross for at det guddommelige vesen er usynlig for øyet og guddommens eksistens er ufattelig, bekrefter likevel avgjørende åndelige bevis eksistensen av denne usette virkelighet. Det guddommelige vesen slik det er i seg selv, er imidlertid hevet over enhver beskrivelse. Eterens natur, er for eksempel ukjent, men at den eksisterer er sikkert ut fra virkningene den frembringer, der varme, lys, og elektrisitet er bølger av den. Ved disse bølger er eterens eksistens således bevist. Og når vi betrakter den guddommelige nådes utstrømninger, blir vi forsikret om Guds eksistens. Vi observerer for

eksempel at skapningers eksistens beror på forbindelser av forskjellige elementer og deres ikke-eksistens på oppløsning av de elementer som sammensetningen består av. For oppløsning forårsaker adskillelse av de forskjellige elementer. Når vi således observerer at sammenføring av elementer gir opphav til skapningers eksistens og vi vet at skapninger er uendelige og er virkningen, hvorledes kan da årsaken være begrenset?

Dannelse er av tre slag og kun av tre slag; tilfeldig, nødvendig og frivillig. At skapningers ulike bestanddeler kommer sammen, kan ikke være tilfeldig, for enhver virkning må ha en årsak. Den kan ikke være tvungen, for da måtte dannelsen være en iboende egenskap hos bestanddelene, og en tings iboende egenskap kan ikke på noen måte være atskilt fra den, slik som lys som åpenbarer ting, varme som forårsaker elementers ekspansjon og solstråler som er solens vesentlige egenskap. Under slike omstendigheter er derfor oppløsningen av enhver dannelse umulig, da en tings iboende egenskaper ikke kan skilles fra den. Da gjenstår kun den tredje slags dannelse, og det er den frivillige, det vil si at en usynlig kraft betegnet som den urgamle kraft, forårsaker at disse elementene kommer sammen, slik at hver dannelse gir opphav til en egen skapning.

Når det gjelder egenskapene og fullkommenhetene så som vilje, kunnskap, styrke og andre eldgamle kjennetegn som vi tillegger denne guddommelige virkelighet, så er disse tegn som avspeiler skapningers eksistens på det synlige plan, og ikke det guddommelige vesens sanne

fullkommenheter, som er ufattelige. Hvis vi for eksempel betrakter skapte ting, legger vi merke til uendelige fullkommenheter, og siden de skapte ting er av høyeste orden og fullkommenhet, trekker vi den slutning at den urgamle kraft som eksistensen av disse skapninger avhenger av, ikke kan være uvitende; vi sier derfor at den er allvitende. Det er sikkert at den ikke er avmektig, den må da være allmektig; den er ikke fattig, den må være altbesittende; den er ikke ikke-eksisterende, den må være evig-levende. Hensikten er å vise at disse egenskaper og fullkommenheter som vi tillegger denne universelle virkelighet, kun er for å fornekte ufullkommenheter, ikke for å påpeke de fullkommenheter som menneskesinnet kan oppfatte. Således sier vi at hans egenskaper er ufattelige.

Kort sagt er denne universelle virkelighet med alle sine kvaliteter og egenskaper som vi viser til, hellig og høyt hevet over alle sinn og all forstand. Når vi imidlertid med åpent sinn reflekterer over dette uendelige univers, observerer vi at bevegelse uten en bevegende kraft og en virkning uten en årsak begge er umulige, at enhver skapning er oppstått under tallrike innflytelser og kontinuerlig reagerer på disse. Disse påvirkninger er igjen formet av andre påvirkninger. For eksempel vokser og blomstrer planter gjennom utstrømningen av vårens regn, mens skyen selv oppstår gjennom forskjellige andre krefter. Disse kreftene påvirkes i sin tur av atter andre krefter. Et annet eksempel er planter

og dyr som vokser og utvikler seg gjennom innflytelsen av det som vår tids vitenskapsmenn betegner som hydrogen og oksygen, og påvirkes av virkningen av disse to elementer, og disse på sin side dannes under atter andre innflytelser. Det samme kan sies om andre skapninger, om de nå påvirker andre ting eller selv blir påvirket. En slik årsakskjede forplanter seg videre, og å påstå at dens fortsettelse er uendelig, er åpenbart absurd. Således må en slik årsakskjede til slutt nødvendigvis føre til ham, den evig-levende, den allmektige, som er selvberoende og den endelige årsak. Denne universelle virkelighet kan ikke sanses og ikke sees. Slik må det nødvendigvis være, for den er altomfattende, ikke begrenset, og slike egenskaper kjennetegner virkningen og ikke årsaken.

Og idet vi tenker videre, observerer vi at mennesket er å ligne med en ørliten organisme som rommes i en frukt; denne frukten har utviklet seg fra blomsten, blomsten har vokst ut fra treet, treet får næring fra sevjen og sevjen dannes av jord og vann. Hvordan kan da denne lille organismen fatte hagens beskaffenhet, forestille seg gartneren og forstå hans vesen? Dette er åpenbart umulig. Kunne denne organismen forstå og reflektere, ville den observere at denne hagen, dette treet, denne blomsten og denne frukten på ingen måte kunne ha oppstått av seg selv i en slik orden og fullkommenhet. På samme vis vil det kloke og reflekterende menneske vite med visshet at dette uendelige univers

med all sin storhet og fullkomne orden ikke kunne ha blitt til av seg selv.

På lignende vis eksisterer det i tilværelsens verden usynlige krefter, slik som eterens kraft som nevnt tidligere, som ikke kan sanses, som ikke kan sees. Men gjennom de virkninger den skaper, det vil si fra dens bølger og svingninger, blir lys, varme og elektrisitet merkbare og åpenbare. Det samme gjelder for evnen til vekst, til følelse, til forståelse, til tanke, til hukommelse, til å forestille seg og til å skjelne. Disse indre evnene er alle usynlige og kan ikke oppfattes av sansene, men er likevel alle åpenbare gjennom virkningene de frembringer.

Når det gjelder den uendelige kraft som ikke kjenner noen grenser, så er begrensning i seg selv bevis for det ubegrensedes eksistens, for det begrensede kjennes ved det ubegrensede på samme måte som svakhet i seg selv beviser eksistensen av styrke, uvitenhet eksistensen av kunnskap, fattigdom eksistensen av rikdom. Uten rikdom ville der ikke være fattigdom, uten kunnskap ingen uvitenhet, uten lys intet mørke. Mørke er i seg selv et bevis for eksistensen av lys, for mørke er fravær av lys.

Hva naturen angår, så er den bare de grunnleggende egenskaper og de nødvendige forbindelser som er iboende tingenes virkelighet. Og skjønt disse utallige virkeligheter er varierte i sin karakter, er de likevel i den største harmoni og tett sammenbundet. Etter hvert som ens syn utvides og saken granskes, vil det bli klart at enhver virkelighet

bare er en vesentlig forutsetning for andre virkeligheter. For således å forbinde og harmonisere disse forskjellige og uendelige virkeligheter, er en altforenende kraft nødvendig for at hver del av skapelsen skal kunne oppfylle sin egen oppgave i fullkommen orden. Tenk deg menneskets legeme, og la delen være en indikasjon på helheten. Tenk etter hvordan alle menneskekroppens deler og lemmer er nært forbundet og forenet i harmoni, den ene med den andre. Hver del er en vesentlig forutsetning for alle de andre delene og har sin egen funksjon. Det er sinnet som er den altforenende organiserende kraft som således forener alle de enkelte deler i sammensetningen, den ene med den annen, slik at hver og én utfører sin særlige funksjon i fullkommen orden, og derigjennom muliggjøres samarbeid og reaksjon. Alle delene fungerer i tråd med bestemte lover som er livsnødvendige. Dersom denne altforenende kraft som styrer alle disse delene på ett eller annet vis skulle bli forstyrret, er det ingen tvil om at de enkelte deler og lemmer vil opphøre å fungere ordentlig. Selv om denne altforenende kraft i det menneskelige tempel ikke er sansbar eller synlig og er ukjent i sitt vesen, åpenbarer den seg likevel med den største kraft gjennom sin virkning.

Dermed er det bevist og klarlagt at disse utallige skapninger i dette vidunderlige univers bare kan oppfylle sine oppgaver riktig når de blir styrt og overvåket av denne universelle virkelighet, slik at orden kan opprettes i verden. For eksempel er vekselvirkning og samarbeid

mellom menneskekroppens bestanddeler tydelige og udiskutable, og likevel er ikke dette nok. En altforenende kraft er nødvendig, som skal styre og overvåke bestanddelene slik at de gjennom vekselvirkning og samarbeid kan oppfylle sine nødvendige og respektive funksjoner i fullkommen orden.

Herren være lovet, du vet meget godt at både vekselvirkning og samarbeid er innlysende og bevist blant alle skapte ting, store som små. For de store legemers vedkommende er vekselvirkning like åpenbar som solen, mens for mindre legemer, er delen, skjønt vekselvirkningen kan være ukjent, likevel en indikasjon på helheten. Alle disse vekselvirkningene er derfor forbundet med denne altomfattende kraft som er deres akse, deres sentrum, deres kilde og deres bevegende kraft.

Som vi har sett, er for eksempel samarbeid mellom bestanddelene i menneskekroppen klart fastslått, og disse deler og lemmer yter tjenester for alle kroppens bestanddeler. For eksempel hånden, foten, øyet, øret, forstanden og forestillingsevnen hjelper alle legemets forskjellige deler og lemmer, men alle disse vekselvirkningene er forbundet av en usynlig altomfattende kraft som forårsaker at disse vekselvirkningene skjer med fullkommen regelmessighet. Dette er menneskets indre evne, det vil si dets ånd og forstand, som begge er usynlige.

Se likeledes for deg maskineri og verksteder og vekselvirkningen som eksisterer mellom de forskjellige bestanddeler og seksjoner, og

hvor forbundet den ene er med den andre. Alle disse forbindelser og vekselvirkninger er imidlertid forbundet med en sentral kraft som er deres drivkraft, deres akse og deres utspring. Denne sentrale kraft er enten dampens kraft eller mesterens dyktighet.

Dermed er det klargjort og bevist at vekselvirkning, samarbeid og gjensidighetsforhold mellom skapte ting står under styringen og viljen til en bevegende kraft som er utspringet, drivkraften og aksene for alle universets vekselvirkninger.

Likeledes betegner vi enhver anordning og dannelse som ikke er fullkommen i sin orden, som tilfeldig, og det som er ordnet, regelmessig, perfekt i sine relasjoner, og hvis enkelte deler er på rett sted og er den vesentlige forutsetning for de andre bestanddelene, kaller vi en sammensetning som er skapt med vitende og vilje. Disse utallige skapningene og foreningen av disse forskjellige elementene arrangert i utallige former, må utvilsomt være utgått fra en virkelighet som på ingen måte kunne ha manglet vilje eller forstand. Dette er klart og bevist for sinnet, og ingen kan bestride det. Meningen er imidlertid ikke at vi har forstått denne universelle virkelighet eller dens egenskaper. Hverken dens vesen eller dens sanne egenskaper har noen kunnet fatte. Vi fastholder imidlertid at disse utallige skapninger, disse nødvendige forbindelser og denne fullkomne ordening nødvendigvis må ha utgått fra en kilde som ikke er berøvet vilje og fornuft, og at denne uendelige

sammensetning som er støpt i et uendelig antall former, må være forårsaket av en altomfattende visdom. Dette kan bare bestrides av den stiv og stivsinnede som benekter klare og ubestridelige bevis og blir gjenstand for det velsignede vers: «Døve, stumme og blinde er de – derfor vil de ikke vende tilbake.»

Nå angående spørsmålet om sinnets og sjelens evner er én og samme sak. Disse evner, slik som forestillingsevnen, tenkeevnen og forstanden, er intet annet enn sjelens iboende egenskaper – krefter som er de nødvendige forutsetninger for menneskets virkelighet, på samme måte som solstrålene er solens iboende egenskap. Menneskets tempel er som et speil, sjelen som solen og sinnets evner som solstrålene som utgår fra lyskilden. Strålene kan opphøre å falle på speilet, men de kan på ingen måte skilles fra solen.

Kort sagt er saken denne at menneskets verden er overnaturlig i forhold til planteriket, selv om det i virkeligheten ikke er slik. I forhold til planten er menneskets virkelighet, dets hørsels- og synsevne, alle overnaturlige, og for planten er det umulig å fatte denne virkelighet og menneskesinnets krefters natur. På samme måte er det ikke på noe vis mulig for mennesket å fatte det guddommelige vesen og det store hinsidiges natur. De barmhjertige utgytelser fra dette guddommelige vesen blir imidlertid skjenket alle skapninger, og det påhviler mennesket å grunne i sitt hjerte over utstrømmingene av den guddommelige nåde, hvorav

menneskets sjel kan regnes som én, heller enn over selve det guddommelige vesen. Dette er den ytterste grense for menneskelig forståelse. Som det tidligere er nevnt, er disse egenskaper og fullkommenheter som vi tilskriver det guddommelige vesen, avledet av eksistensen og observasjon av skapninger og betyr ikke at vi har fattet Guds vesen og fullkommenhet. Når vi sier at det guddommelige vesen forstår og er uavhengig, mener vi ikke at vi har oppdaget den guddommelige vilje og hensikt, men heller at vi har oppnådd kjennskap til den ved den guddommelige nåde åpenbart og manifestert i tingenes virkelighet.

Når det gjelder våre sosiale prinsipper, nemlig hans hellighet Bahá'u'lláhs læresetninger som ble utbredt viden om for femti år siden, så omfatter de i sannhet alle andre læresetninger. Det er klart og innlysende at uten disse læresetninger er menneskehetens utvikling og fremgang ikke på noe vis mulig. I disse guddommelige læresetninger finner alle samfunn i verden virkeliggjørelsen av sine høyeste mål. Disse læresetningene er som det tre som bærer den beste frukt av alle trær. Filosofer, for eksempel, finner i disse himmelske læresetninger den mest fullkomne løsning på sine sosiale problemer og likeledes en sann og edel fremstilling av emner som gjelder filosofiske spørsmål. På samme måte ser troende mennesker religionens virkelighet tydelig åpenbart i disse himmelske læresetninger, og beviser klart og overbevisende at de er det virkelige og sanne legemiddel for hele menneskehetens sykdommer og

svakheter. Om disse opphøyede læresetninger skulle bli vidt utbredt, vil menneskeheten bli befridd for alle farer, fra alle kroniske lidelser og sykdommer. Og på samme måte er bahá'í økonomiske prinsipper virkeligjørelsen av de høyeste forhåpninger hos alle samfunnsklasser av lønnsinntakere og hos økonomer av forskjellige skoler.

Kort sagt har alle grupper og samfunnssjikt sine forhåpninger virkeliggjort i Bahá'u'lláhs læresetninger. Når disse læresetninger fremføres i kirker, moskeer og andre tilbedelsessteder, enten de hører til Buddhas eller Confucius' tilhengere, i politiske sirkler eller blant materialister, så skal de alle bære vitnesbyrd om at disse læresetninger skjenker nytt liv til menneskeheten og utgjør det umiddelbare botemiddel for alle svakheter i sosialt liv. Ingen kan finne feil ved noen av disse læresetninger, nei, tvert imot, når de først er erklært, vil de alle bli antatt, og alle vil bekjenne deres avgjørende nødvendighet og utbryte: «Sannelig, dette er sannheten, og intet er der ved siden av sannheten annet enn åpenbar feiltagelse.»

For å konkludere – disse få ord er skrevet, og de vil for enhver være et klart og avgjørende bevis for sannheten. Grunn over dem i ditt hjerte. Enhver herskers vilje råder så lenge som hans herredømme varer. Enhver filosofers vilje finner uttrykk hos en håndfull elever mens han lever. Men Den hellige ånds kraft skinner strålende i Guds budbringeres virkeligheter og styrker deres vilje på en slik måte at den virker

på en stor nasjon i tusener av år og gjenoppliver den menneskelige sjel og skjenker nytt liv til menneskeheten. Betenk hvor stor denne kraft er! Den er en usedvanlig kraft, et fullstendig bevis på sannheten i Guds profeters misjon og et avgjørende bevis på styrken i guddommelig inspirasjon.

Herlighetenes herlighet hvile over deg.

Haifa, 21. september 1921

Noter og referanser i denne utgivelsen

1. Basert på historiske dokumenter er det mulig at «dr. Fisher» viser til dr. Josephine Fallscheer.
2. 'Abdu'l-Bahá henviser til sin tale ved Universitetet i Stanford, Palo Alto, California i 1912, som ble publisert i lokalavisen, og som også er inkludert i samlingen av hans taler i Amerika med tittelen *The Promulgation of Universal Peace*.
3. Der skiller 'Abdu'l-Bahá mellom den materialistiske og empiriske filosofi i det moderne Vesten og grekernes og persernes klassiske forstandsmessige filosofi og belyser forskjellene mellom teorier om naturens innerste vesen og menneskets opprinnelse.

Auguste Forel
hans liv og innsikt

A. M. Ghadirian, cand.med.

Originalens tittel: “Auguste Forel:
His Life and Enlightenment.”

Hentet fra: Bahá'í Studies, vol. 1, s. 43–51, 1976.

Høsten 1921 ble en berømt europeisk vitenskapsmann, insektforsker og psykiater mottaker av et av «de mest betydningsfulle» brev som noensinne ble skrevet av 'Abdu'l-Bahá. Dr. Auguste Henri Forel (1848–1931) ble av 'Abdu'l-Bahá kalt «sannhetselsker»⁽¹⁾ og var kjent for sin originale vitenskapelige forskning og sine hengivne tjenester for menneskehetens verden.

Han ble født i 1848 i «La Gracieuse», et landsted i nærheten av Morges, Sveits, og han tilbragte sin tidlige barndom i Lonay og Nice. Som barn var han svært sky og sjenert, og slik fortsatte han også å være gjennom hele ungdomstiden. Hans mor som var svært glad i ham, var overdrevent engstelig og overbeskyttende overfor ham, og dette begrenset i stor grad hans forhold til andre mennesker. Men ut av hans barndoms isolasjon vokste hans forestillingsevne, og han begynte å etablere et dypt vennskap med naturen og insektene. Hans fascinasjon

og genuine interesse for maurenes liv og atferd vokste raskt, og fra femårsalderen begynte han å samle forskjellige arter av maur og å lære om dem. Denne interessen forble hos ham gjennom hele livet og bidro til at han fikk fremragende vitenskapelig anerkjennelse for sine originale arbeider og oppdagelser.

Religion spilte en betydelig rolle i hans tidlige liv selv om han aldri virkelig hadde en dyp følelse for den. Hans mor, som var en ortodoks kristen, var svært opptatt av at han skulle lære Det gamle og Det nye testamente, selv om han foretrakk eventyrene fra Tusen og en natt og historiene om Tommeliten og Rødhette. Han begynte på skolen, først ved Maison Muret i nærheten av Neuchâtel og fortsatte så i Morges og Lausanne, Sveits. Mens han var i Lausanne, ble han strengt beordret av sin mor til å gå regelmessig i kirken, og det gjorde han. Men tvil om religion fortsatte å vokse i hans sinn. Pastor Bridals konfirmasjonsklasse, som han trofast deltok i, ble temmelig kjedelig for ham. Svarene han fikk på sine oppriktige og seriøse spørsmål, var «uvillige og unnvikende»⁽³⁾. Så kom slutten på klassen i 1864 og det avgjørende øyeblikk da unge Forel på konfirmasjonsdagen skulle erklære sin tro på Gud og kristendommen. Med nedslått blick og skjelvende hender dukket han opp på Pastor Bridals kontor før seremonien og uttrykte sin mangel på tro på det han var forventet å tro på. Han ble behandlet med forakt av den sinte pastoren og gråt bittert på veien hjem. Han kom aldri tilbake og

oppgav fullt og helt kirke og religion. Til tross for at han hadde en dyp kjærlighet for menneskeheten og var hengiven i sin tjeneste for den, forble han svært skeptisk overfor temaet Gud og religion. Han var spesielt kritisk til hykleriet og disharmonien som han så i religiøse fanatikere og deres læresetninger.

Forel begynte på medisinstudiet ved Universitetet i Zurich, og gjennom hele studietiden fulgte han trofast opp interessen for studiet av maur. Hans samling av maurkolonier ble utvidet, og han perfektionerte seg i alle aspekter av sin kunnskap om dette insektet; fysiologi, biologi, anatomi, systematisk og ensartet posologi, idet han eksperimenterte med virkningen av noen biokjemiske stoffer på dem. Hans genuine iver og ustoppelige nysgjerrighet når det gjaldt entomologi, spesielt det å lære om maur, utgjorde en gledelig og produktiv del av hans liv slik det gjenspeiles i hans egne memoarer. På en fagreise til Canada stoppet han en gang i Montreal. Det var søndag, og han skriver: «... alle de fromme kanadierne gikk selvfølgelig i kirken på søndag, så på den dagen måtte aktivitetene der jeg bodde avlyses. Jeg dro til den store offentlige parken der jeg tilbragte hele dagen med å se etter maur, og der fant jeg en ny slaveløs variant av vår europeiske slaveholdende maur *Formica Sanguinea!*»⁽³⁾ Samlingen av maurkolonier ble i løpet av hans liv så utstrakt og enorm at den etter hans død utgjorde sju lastebil-lass som ble fraktet til museet i Genève⁽⁶⁾.

Entomologi og medisin

I årene 1871–1874 fant følgende viktige hendelser sted i Forels liv: Han fulførte sitt prisbelønte essay og sin bok om «Maur i Sveits». Da denne utmerkede entomologiske vitenskapelige avhandling dukket opp, ble han av Det sveitsiske naturhistoriske selskap tildelt Schafli-prisen. I 1874 utgav han sin bok om «Maur i Sveits» og ble tildelt en annen pris, Thore-prisen som ble utdelt av vitenskapsakademiet i Paris. Forel korresponderte med Charles Darwin om sitt arbeid om maur, sendte ham et bind av sin bok og mottok oppmuntrende svar.

I 1872 fullførte Forel sitt medisinstudium, og han begynte å vise interesse for psykiatri. Under middagen i forbindelse med avsluttende eksamen, stilte en av gjestene følgende spørsmål: «Hvorfor forlater Forel maurene til fordel for psykiatri?» Svaret han fikk var: “Forel s’occupait de fourmis (fous remis) maintenant il passe aux fous à remettre!”* (3)

En annen viktig hendelse i disse årene var en reise han gjorde til Wien der Forel tilbragte sju måneder i samarbeid med den tids begavede hjernespesialist Meynert. Hjerneanatomi var et område han var spesielt interessert i, og han var kjent med respekt og utmerkelse på dette område. Våren 1873 dro han til Paris der han besøkte psykiatriske

* «Forel var opptatt av maur: nå skal han kurere de gale!» Dette er et ordspill mellom fourmis (maur) og fous remis (tilfrisknede gale).

sykehus og utforsket fremskritt innen psykiatrien.

Karriere i psykiatri

Han fulgte sin interesse for psykiatri og begynte å arbeide ved et psykiatrisk sykehus i München, Tyskland. Det var ved dette sykehuset at Forel introduserte det nye konseptet med å opprette en observasjonsavdeling for pasienter. Emil Kraepelin, en verdenskjent psykiater som etterfulgte Forel ved dette sykehuset, videreførte konseptet og utviklet et behandlingssystem ved observasjonsavdelinger som da ble allment innført.

Hans arbeid i München førte til at han ble klar over roten til alkoholisme og alkoholens viktige rolle i psykiske lidelser. Han iverksatte en livslang kampanje for å forebygge og behandle alkoholproblemer i samfunnet. Han var et aktivt medlem av Anti-alkoholforbundet og Forbundet for forbedring av moral. Han hadde en utstrakt reisevirksomhet til mangfoldige land rundt om i verden og kjempet for sin sak mot alkoholkonsum og dens nedbrytende virkninger på menneskets sinn og kropp. Forels syn på alkohol i samfunnet og hans omtanke for psykiatriske pasienters rettigheter forklarer noen aspekter ved hans profesjonelle etikk. Hans uvurderlige tjeneste for menneskeheten gjorde ham fortjent til fremstående priser og utmerkelser, spesielt i Europa.

I 1879, da han var bare 30 år gammel, ble han utnevnt til leder for Burgholzli psykiatriske institutt og professor ved Universitetet i Zurich. Forel var svært begavet når det gjaldt å utforske og forklare forskjellige uutforskede områder innen hjerneanatomi og psykiatri. Hans interesser dekket områder som neuroanatomi, neurofysiologi, rettsmedisinsk psykiatri, overgangsstadier mellom psykisk helse og psykiske lidelser og betydningen av utdanning innen alkoholisme og psykisk helse og psykiske lidelser. Han var også interessert i sann monisme eller enhet mellom cerebrale og psykiske fenomener. Han studerte grundig seksualitetens problem, og hans bok «The Sexual Problem» (1905) vant betydelig anerkjennelse.⁽⁵⁾ Hans interesse for seksualitet er mer i forhold til medisinske og antropologiske merkverdigheter. Når det gjelder psykoanalyse, fant Forel en viss sannhet i Breuers katariske metode, men han avviser fullstendig det han anser som Freuds overdrevne interesse for infantil seksualitet, drømmetydning med mer. Enkelte psykiatere⁽⁵⁾ tror at Auguste Forel og Eugene Bleuler (1875–1939) etter all sannsynlighet hadde en grunnleggende orientering som hadde mye til felles med psykoanalyse, til tross for at de selv ikke sluttet seg til den retningen.

I behandling benyttet han hypnose som han lærte av Hippolyte Bernheim mens han arbeidet sammen med ham i Nancy, Frankrike. Han underviste i hypnose ved Universitetet i Zurich og skrev en bok

om dette temaet (Der Hypnotismus, 1889) der han støtter Oskar Vogts (1870–1959) syn at hypnose er en «neurodynamisk hemning» forårsaket av «kortikal utmattelse».⁽⁵⁾ Forel benyttet også psykoterapi, og han var grunnleggeren av Selskapet for psykoterapi og medisinsk psykologi. Adolf Meyer (1866–1950), en av verdens fremstående psykiatere og grunnleggeren av psykobiologi, som gav et enormt bidrag til moderne amerikansk psykiatri, var engang elev og kollega av Auguste Forel.

I juli 1916 bestemte Forel seg for at han da var en aktiv sosialist, men hans sosialistiske ideologi var, som hans forståelse av psykiatri, dypt rotfestet i etikk. Han trodde på sosialisme uten vold, og han avviste kommunisme. For ham hadde kapitalisme og alkoholisme mye til felles, og han kjempet mot begge. Han definerte sin egen forståelse av sosialisme ved å si: «Socialism will either be ethical, or it will not be»*, og han oppfattet etikk på følgende måte: «Etikk består i å praktisere den høyere altruisme, i å ofre egoet for andre og i høyeste forstand for menneskeheten, det vil si for den sosiale velferd for alle.»⁽³⁾

Forel var aktiv i en rekke internasjonalt respekterte selskaper og foreninger. Han ble utnevnt som æresdoktor i filosofi og fikk også en doktorgrad i jus. Han var en edel mann med noen karakteristiske

* [Det er uklart om dr. Forel mente at «Sosialisme vil enten være etisk, eller den vil ikke være det», eller om han mente at «Sosialisme vil enten være etisk, eller den vil ikke være sosialisme». Artikkelforfatteren heller til den siste betydningen.]

egenskaper som ærlighet, ydmykhet, oppriktighet og vidd. Han var vidsynt når det gjaldt verden og betraktet uvitenhet og fordommer som noen av årsakene til kriger.

Han giftet seg i 1883 og fikk seks barn. Det eldste, en sønn, Edouard, som studerte medisin, døde i 1912 og dette var årsak til stor sorg for Forel. I det påfølgende år fikk han slag med hemiplegi som han til en viss grad kom seg av.

Forel og bahá'í-troen

I desember 1917, før han visste noe om bahá'í-troen, publiserte han «Religion of Social Good» [«Det sosiale godes religion»]. I mars 1919 fullførte han denne ideen ved å føye til uttrykket «Scientific Religion» [«vitenskapelig religion»]. Da ble hans nye og heller utførlige forestilling om religion kalt «Scientific Religion of Social Good» («Det sosiale godes vitenskapelige religion»)⁽⁴⁾, som han trakk tilbake da han anerkjente bahá'í-troen. Fullførelsen av hans verk om en vitenskapelig religion sammenfalt med hans oppdagelse av bahá'í-troen, som han ble kjent med hjemme hos sin svigersønn dr. A. Brauns som var en bahá'í, i januar 1921. Men han hadde tydeligvis noe innledende kontakt tidligere i 1920, slik han nevner i sitt testament.

Hans tidligere bitre erfaringer med religiøs tro og fanatiske prest-er gjorde det selvsagt svært vanskelig for ham å akseptere religiøs sannhet uten forbehold. Da han hørte om bahá'í-læren, var det spesielt to prinsipper som tiltrakk ham.⁽⁶⁾ Det ene var hans oppdagelse at i bahá'í-troen blir arbeid respektert som tilbedelse. Dette gjorde ham svært begeistret. Det andre var bahá'í-synet med total avholdenhet fra alkohol, et prinsipp som han hadde viet sitt liv til. Disse og mange andre sosiale prinsipper tiltrakk hans hjerte, men i sitt søkende sinn trengte han fortsatt svar på noen av de helt grunnleggende spørsmål. Den 28. juli 1921 skrev Forel et brev til 'Abdu'l-Bahá, og i det brevet stilte han en rekke spørsmål. 'Abdu'l-Bahá besvarte spørsmålene hans i et lengre brev den 21. september 1921⁽¹⁾, omtrent to måneder før sin egen bortgang. Beskytteren anså dette brevet som et av «de mest betydningfulle som Mesteren noensinne skrev».⁽²⁾ I dette brevet priser 'Abdu'l-Bahá Forel som en æret «sannhetselsker ...». Han forklarer for ham blant annet forholdet mellom sinnets evner og sjelen ved å sammenligne det med forholdet mellom solstrålene og solen. Sinnets kraft er begrenset til kroppens og dens naturlige sansers tilstand, mens sjelen er en kraft som er fri. Det vil si, hvis sinnet mistet sin evne til å tenke, ville sjelens kraft ennå fortsette å eksistere. 'Abdu'l-Bahá utdyper også spørsmålet om guddommen, som Forel hadde vært svært desillusjonert og skuffet over hele sitt liv.

Da han mottok dette betydningsfulle brevet, var Forel fylt av glede og takknemlighet over å kunne forstå de guddommelige virkeligheter. Endelig hadde han funnet sine svar. Fra da av bekjentgjorde han troen for mange, enten i offentlige taler eller i private samtaler. Hans kone, Emma Steinherl, sluttet seg til troen, og hans datter Marta Brauns Forel, som også bisto ham som hans sekretær, ble hengiven i troen på Bahá'u'lláh og utførte prisverdige tjenester for Sakens fremgang i Europa.* Troens navn begynte å klinge i mange vitenskapelige kretser hvor Forel var høyt respektert. Hans vakre ni-kantede lysthus med utsikt over Genfersjøen i Sveits, var på søndagene et samlingssted der han brukte å gi Bahá'u'lláhs budskap til mange av sine gjester og besøkende, inkludert noen av sine medforskere.⁽⁶⁾ Selv den siste kvelden av sitt liv underviste han gartnerne om troen. Han trodde at: «Det må komme en verdensstat, et universelt språk og en universell religion.» Han uttalte også: «Bahá'í-bevegelsen for menneskehetens enhet, er etter min vurdering den største bevegelse i dag som arbeider for universell fred og brorskap.»⁽²⁾

Han døde i 1931, og i sitt testament erklærer han: «I 1920 lærte jeg i Karlsruhe om bahá'íenes suprakonfesjonelle verdensreligion som ble grunnlagt i Orienten for sytti år siden av en perser, Bahá'u'lláh. Dette er

* Rettelse av den originale artikkelen: Emma Steinherl ble aldri en bahá'í.

den virkelige religion for 'sosial velferd' uten dogmer eller prester, som knytter sammen alle mennesker på denne lille jordkloden vår. Jeg er blitt en bahá'í. Måtte denne religionen leve og blomstre for menneskehetens beste! Dette er mitt innstendigste ønske.»⁽³⁾

Referanser

1. 'Abdu'l-Bahá: «Tablet to Dr. Forel». The Bahá'í Revelation; Bahá'í Publishing Trust, London, W. C., I, 1955, s. 220–231.
2. Shoghi Effendi: Da Gud var her; Bahá'í Forlag, Oslo, 2020, 310, 380.
3. Auguste H. Forel: Out of My Life and My Work, (oversettelse) W. W. Norton & Company Inc. Publishers, N. Y., 1937.
4. Auguste H. Forel: «The World Vision of a Savant». The Bahá'í World, bind III, 1930, Bahá'í Publishing Committee, New York, N. Y., s. 284–287.
5. Alexander, F. C. og Selesnick, S. T.: The History of Psychiatry; Harper & Row, Publishers, N. Y., 1966, s. 173–174.
6. Zabih, I.: «Auguste Forel». Journal of Ahang-i-Badí: nr. 12: 117 B. E., Iran, s. 378–380.

Bahá'í
FORLAG

ISBN 978-82-90159-72-1

9 788290 159721

www.bahaiforlag.no